MĚSTO HLUBOKÁ NAD VLTAVOU – TISKOVÁ ZPRÁVA

Každá krize přináší i příležitosti, shodli se účastníci bezpečnostní konference Svět v krizovém režimu: Dopady na Česko a jižní Čechy v Hluboké nad Vltavou

HLUBOKÁ NAD VLTAVOU 16. 6. – *„Po každé krizi přichází regenerace. Otázka je, jak dlouho trvá a jak hluboká ta krize je,“* uvedl v úvodu konference Svět v krizovém režimu: Dopady na Česko a jižní Čechy, popularizátor vědy geolog Václav Cílek. Konferenci společně s Pražskou bezpečnostní konferencí, z. s., uspořádal senátor a starosta Hluboké nad Vltavou Tomáš Jirsa.

„Největší nebezpečí vnímám v oblasti solidarity a soudržnosti společnosti,“ doplnila Václava Cílka předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost Dana Drábová. Ta patřila společně s ex-guvernérem ČNB ekonomem Miroslavem Singerem, exministrem zahraničních věcí Lubomírem Zaorálkem a zakladatelem hlubocké webhostingové společnosti WEDOS Josefem Grillem k hostům dopoledního panelu konference, který se zabýval řešení souběhu krizových momentů na celostátní a mezinárodní úrovni.

„Krize je skvělá v tom, že víte, že musíte něco změnit. Letíme proti zdi a musíme něco udělat. Možná to nevyjde a rozmázneme se. Ale když nic nebudeme dělat, rozmázneme se určitě. Máme za sebou dvaatřicet let klidu a relativní prosperity. Naše země se mohla rozvíjet, zvyšoval se náš ekonomický výkon. Já nyní nebudu hovořit o inflaci, to je krátkodobý problém, který je řešitelný. Důležité je, že musíme redefinovat náš vztah k Evropě. Evropa nám dává bezprecedentní trh, civilizuje naše sousedství. Vlaky ale nyní jedou způsobem, který příliš neovlivníme. Sousedíme s Německem. Německé firmy jsou zvyklé hodně lobovat, hodně investovat a tak, jak otevíraly své závody jinde, je mohou i začít zavírat. Pro navázané země bude mít jakákoliv chyba v rozhodování větší dopad. Jako další téma vidím vztah, jak se postavit k Rusku, který se dělí s hranicí staré a nové Evropy. Známe dlouhodobou realitu zemí, které hraničí s tenzí. Rusko zažívá velkou frustraci mezi ambicemi a schopnostmi, spěchá s činy i z demografického hlediska, které je pro něj nepříznivé. Velmoci jako Čína nebo Indie si mohou počkat, demografický vývoj je na jejich straně,“ uvedl ekonom Miroslav Singer.

K tématu největších rizik a odolnosti našeho státu vůči nim hovořil i Václav Cílek. “*Kompozitní krizi si můžeme představit jako lano, které je spletené z různých zdánlivě nesouvisejících provázků. Jsme v období, kdy dochází k celkové transformaci společnosti, výměně mentality společnosti, která trvá obvykle kolem třiceti let. Jako rizikový faktor vnímám určitou ztrátu zdravého rozumu, která pramení z období blahobytu a z mezigenerační krize důvěry. Musíme si vytvořit naši vnitřní resilienci, předefinovat naše vnitřní hodnoty,*“ soudí Václav Cílek.

Podobný názor má i Dana Drábová:“ *Skončily roky velkých prázdnin. Největší nebezpečí vidím v oblasti solidarity a soudržnosti společnosti. Společnost drží pohromadě jenom tím, že je zajištěna její soudružnost. Ta je nyní vystavena velkému tlaku a ten tlak bude ještě větší, jak se budou prohlubovat rozdíly mezi jednotlivými lidmi a mezi regiony. Tím narážím na letitou neschopnost centrálních institucí vnímat miliony hlasů lidí z okrajových částí země, z příhraničí. Lidé se necítí být součástí státu, nedůvěřují mu a podle toho se chovají,*“ říká Dana Drábová a zastavila se též u důležitosti jaderné energetiky jako spolehlivého zdroje energie. *„Cena energie není synonymem pro hodnotu. Hodnota je, že nám zajistí vůbec nějaké fungování společnosti,*“ doplnila.

O nedostatcích ve fungování státu hovořil i Josef Grill, jehož firma se zabývá webhostingem a kybernetickou bezpečností:“ *V oblasti IT je stát o desítky let pozadu za privátním sektorem. Množí se*

hardwarové chyby v takových institucích, jako je Řízení letového provozu či ŘSD. Potřebujeme urychleně řešit bezpečnost. Bez fungujících sítí bude naše společnost úplně bez informací!"

Na opakující se negativní rysy v řízení krizí upozornil Lubomír Zaorálek:" *Naše vlády se chovají v období krize v podstatě stejně. Když přijde, zpočátku ji zvládáme dobře, naše první reakce je zdařilá, můžeme být vzorem pro jiné. Ale nedokážeme trend udržet. To platilo pro covid a stejně tak nyní pro uprchlickou krizi. Začali jsme dobře a nyní se už přou kraje s vládou. Norové si udělali studii, vytvořili krizový manuál a své chyby neopakují. My bohužel nejsme schopni udělat z vlastních chyb závěr, najít systém, nejsme schopni krizi dlouhodobě zpracovat. Vstupujeme nyní do období geopolitické nestability, potřebujeme více disciplíny. V důsledku pak nebudeme schopni se s následky krizí dlouhodobě vyrovnávat. To, co se dnes děje, bude produkovat důsledky, protože válka zvyšuje pravděpodobnost recese. Vstupujeme do minimálně dekády nestability. Jak tohle desetiletí zvládnout? Jako klíčové vnímám vztahy mezi lidmi, silné instituce a silné příběhy, které lidé sdílejí. Jsme na začátku nové éry. To, že se vracejí pandemie, války, to není důvod pro depresi, ale musíme s tím něco dělat. Lépe nebo hůře, ale jen tak to zvládneme*," uvedl Lubomír Zaorálek.

Hosty odpoledního panelu byli zástupci regionálních institucí. „*Starostou jsem dvacet osm let. Za tu dobu jsme na Hluboké zvládli všechny krize. Tu finanční v roce 2009, záplavy v letech 2002 a 2013, zvládli jsme covid a zvládáme i uprchlickou krizi 2022. Z každé krize vycházíme poučenější, zkušenější, záplavy nám umožnily smysluplně investovat do infrastruktury a město díky nim rozkvetlo. A zvládneme i krize další, musíme se ale naučit obracet negativa v pozitiva. Platí, že v těžkých chvílích první, co musíme udělat, je hledat pomoc na konci svých rukou, vždy si jako první musíme pomoci sami. Přeji všem optimismus a dobrou náladu, držme si navzájem palce a bude to dobré*," je optimistou senátor a starosta Hluboké nad Vltavou Tomáš Jirsa.

Ředitel Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje Lubomír Bureš poukázal na fakt, že řešení krizových situací v minulosti přineslo pozitivní efekt pro zkvalitnění řídících činností klíčových složek integrovaného záchranného systému. „*V dobách klidu docházelo k tomu, že krizové plány bobtnaly, stávaly se zbytnělými, komplikovanými. Podařilo se nám díky řešení krizových situací zjednodušit operační systémy, zlepšit operabilitu, umíme rychle reagovat na událost a rychle efektivně zasáhnout. Dnes vidíme, že je potřebné mít propracovanou, ale jednoduchou matici plánování, protože řada činností se i v případě různých typů krizí opakuje. Řízení krizí je možné jen tehdy, když lidé věří informacím, které jim předkládáte. Důvěra lidí, spolupráce s médii a veřejností je v tomto smyslu klíčová,*" zdůraznil Lubomír Bureš.

Na potřebu řešit potravinovou soběstačnost poukázala ředitelka Jihočeské agrární komory Hanka Šťastná, která nastínila největší problémy, jimiž zemědělství nejen v Jihočeském kraji v posledních letech prochází: „*V našem kraji došlo k výraznému poklesu osevních ploch, stavů prasat. U drůbeže vidíme dokonce osmdesátiprocentní pokles. I v kontextu posledních událostí proto musíme začít skutečně vážně myslet na potravinovou bezpečnost a jak ji vlastními silami co nejlépe zajistit. I zemědělství je strategickou složkou státu, vyžadující strategické řízení. V době krize nemůžeme zavřít chovy živých zvířat, musí dostávat pravidelnou péči. Myslím, že by bylo vhodné vedle vytváření strategických zásob potravin definovat v regionech i strategické chovy zvířat, které by v době krize byly rezervou. Výhodou regionů je, že jsou to relativně malé jednotky, dobře řiditelné. Lidé se tu navzájem znají a mohou proto v krizi postupovat správně. Zemědělci ale potřebují jasnou veřejnou objednávku,*" uvedla ředitelka Jihočeské agrární komory Hanka Šťastná.

Generální ředitel Povodí Vltavy Petr Kubala pochválil jihočeskou vodárenskou soustavu. „*Výhodou Jihočeského kraje je jeho masivní vodárenská síť a zdroje pitné vody. Jižní Čechy jsou na tom v tomto smyslu lépe než jiné regiony. Rizikovým faktorem může být v případě povodní paradoxně sofistikovaná rybniční soustava, protože rybníky slouží v době povodní do určitého okamžiku jako přirozené nádrže,*

ale mohou se stát i zdrojem potenciálního nebezpečí. Minulé povodně nás proto naučily, že musíme na rybničních soustavách včas plánovat a realizovat potřebná opatření. Dalším poznatkem, který jsme získali, je to, že musíme být v rámci krizového řízení schopni vzájemně komunikovat i v případě výpadku komunikačních sítí a výpadku proudu, což jsou reálná rizika,“ doplnil Petr Kubala.

Záznam diskuse z obou panelů a vystoupení dalších řečníků je k dispozici na kanále YouTube.